imprimé sur www.torah-box.com/torah-pdf

אלמא מרים ירחת מגינן. וא"ת דילמא משום דאיה כאיה לתשוקה קרי ליה תוך ימי נדה "ופרכי" דדייק מדקאמר קובעת תוך ימי נדותה משמע דפעמים ג' דהוה הקביעות (ד) הוי בימי נדתה אלמא מטיב כאילו ראתה ביום ירחת והקשה ט ריב"ל דלמה לא תירץ ט כגון שראתה ביום ירחת וה' בירחת שלשה זימני דהשתא הוי ממש תוך ימי נדתה וקבעה וסת ודיה שעתה אם תראה בתמשת בירחת על תדש ד' לא שריכה לפרוש מבעלה כל ה' בירחת עד שתעקר וסתה ג' פעמים והשיבו רש"י משום דבפ"ק (נעיל דף יא.) מוקמינן דר' יוחנן במעיין סתום משום דפריך אמתניתין דהתם דקתני דבימי נדתה אינה צריכה בדיקה ולבדוק דלמא קבעה לה וסת כרבי יוחנן ולכך המקשה אוקי הכא מילתיה דר' יוחנן במעיין סתום שראתה בג' ה' בירחת ולא ביום ירחת דראיה שלישית היא ממעיין סתום ומתניתין דפ"ק (שם דף יא.) כגון שראתה תרי זימני ביום ירחת וה' בירחת ובשלישית כי ראתה ביום ירחת לא תבדוק בה' בירחת שאפילו תראה לא קבעי' לה וסת דמעיין פתוח הוא אבל פעם ראשונה ושניה בודקת בימי נדה שמא תראה בג' בה' בירחת ולא ביום ירחת ולהכי לא הוה מלי לשנויי כגון דראתה ג' זימני ביום ירחת וה' בירחת דא"כ הוה ליה מעיין פתוח אלא משני כגון שראתה תרי זימני ביום ירחת ולאתוי דהוי מעיין סתום וגב' ומי אמ"ג דכבר ראתה בכ"ה מה שראתה ביום ירחת מטיב מעיין סתום כדמשני דהא דחזאי בכ"ה דמיס יתריס הוא דאתוספו בה ועוד שראה לפרש דהכא דייק דמטיב כאילו ראתה בג' ביום ירחת דאי לאו הכי אמאי קבעה לה וסת הלא ראיה מעין האחרונה שבאו בימי נדותה ומיהו תימה לשון "כיון כדמעיקרא נקטה ומטיב כאילו ראתה ביום ירחת כיון דאכתי לא קבעה לה וסת בביום ירחת הלא דמי להיא דלעיל דכבר קביע לה וסת לכ"ב כדקאמר היתה למודה לראות וראתה לפרש דמיירי כגון שראתה ג' זמני ביום ירחת וה' בירחת ואין לומר אם הכ"ם מזכיר תלתא זימני דה"ג בפ"ק (שם דף יא.) לא קאמר הלתא זימני גבי קפלה וראתה והא דנקט והשתא חזאי בה' בירחת וביום ירחת לא חזאי אלא משום דע"ר ראייה זו השתא קבעה לה וסת קבעה לה כבר מג' זימני קמאי אלא אמר לך שדיה שעתה בראייה זו כדרבי דוסא דאמר בפ"ק (נעיל דף ה:) דאין דיה שעתה אלא בשעת וסת דוקא ומיהו אף בלא ראתה השתא הוה מלי למימר דקבעה לה וסת לענין שאסורה בה' בירחת עד שתעקר הוסת ג' פעמים והשתא מוכח אע"ג דברביעי לא חזאי ביום ירחת קבעה לה וסת בה' בירחת משום דכיון שראתה ג' זימני ה' בירחת גם בחדש ד' חשוב כאילו ראתה ביום ירחת וס"ל כ"ב מכ"ב מגינן והוי מלי למימר וליטעמיך דאוקמית מילתיה דר' יוחנן במעיין פתוח א"כ הקשה מתני' דפ"ק (שם דף יא.) דקתני דאיהו בודקת בימי נדה א"ה הא מטיב מעיין סתום ומעיין פתוח יפרש כמו שפירש"י בלשון שני בפ"ק (שם יא.) שראתה אבג"ד ובהכי איירי מתני' דהתם דבהכי לא קבעה לה וסתה:

הדרן עלך בנות כותים

לקבר ימי טהרתה ולמהר ימי ראייתה כדי שיגיע לפי משנתן של תחלה אלא מחדש וקובעת כ"ב ליום שראתה: דאלת"ה האי תרגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא יומא כי הדרה נקטה (ג)כדלקמן נקטה כו'. כלומר תרגולת הרגילה להטיל ביצה היום ועומדת למחר ולהטיל יום ג' ועומדת יום ד' ושיעתה ומתה ועמדה מלדת יום ה' עם יום ד' דהוו להו תרי יומי ורמיא יום שני כי הדרה נקטה אם היא מחדש למנהגה להטיל יום ועומדת יום: כדלקמיה נקטה. מעכשיו היא מחדש למנות כגון שעומדת יום ז' שאחר יום ו' שהטילה ומטלת יום שמיני: או כדמעיקרא נקטה. לפי משנתן שהיתה רגילה להטיל מתחלה שהיתה רגילה לילד בה' ועומדת בו' ולהטיל בז' ועומדת בח' השתא מטילה יום ז' עם ו' כנגד ב' ימים שעמדה כדי שתעמוד ביום ח' כפי שהיתה רגילה למשנתן הראשון: על כרחך כדלקמיה נקטה. והא אשה נמי כשמחדש לוסתה לראות ליום כ"ב לאו לפי משנתן אלא ביום כ"ב לראייתה הלכך אי יומא הוא דאמרינן: א"ל רב פפא אלא הא דאמר כו' אין אשה קובעת לה וסת תוך ימי נדותה. בימים שהיא נדה כדמעינן לפרושי מילתא דרבי יוחנן דחזאי ה' בירחת וה' בירחת וה' בירחת ומעכשיו יהיה לה וסת בה' בחדש. לרש לקיש לא הוה וסת דהא תרי זימני קמאי דה' בירחת הוי תוך ימי נדותה ממש דהא נדה הוא ומיהו ימי נדה ומדקרי לפעם ג' תוך ימי נדה אלמא לפי משנתן הראשון שהיתה רגילה לראות ביום ימי נדה ומדקרי לפעם ג' תוך ימי נדה אלמא לפי משנתן הראשון שהיא שלישית לראייה בתריתא שהיא שלישית לראייה על כ"ש בתוך ימי נדותה ממש שהיא נדה מיום כ"ה ומש"ה קרי לה תוך ימי נדותה דהא נדה היא. וטעמא מאי הוי קביעות הא אמרה דהכי שנפתח מעיינה משום דאמר הך לראייה דדחזאי חדש ולראייה היא והיום זמנה והאי לאקדים וחזאי בכ"ה דמיס יתריס אתוספו בה: אמרוה. לה דרבי יוחנן: כרב הונא. וכדמתרלינן:

ואמר רב יהודה אמר שמואל ל"ש אלא ט"ו לטבילתה שהן כ"ב לראייתה ושינתה ליום כ"ז דכי הדרי ואתו עשרין ותרתי קיימא לה בתוך ימי זיבתה וקתני זה וזה אסורין אלמא "דחישינן לה וקסבר רב פפא עשרין ותרתין מעשרין ותרתין מגינן נדה ופתחה מעשרין וז' מגינן א"ל רב הונא בריה דרב יהושע לרב פפא ממאי דלמא עשרין ותרתין נמי מעשרין וז' מגינן דכי הדרי ואתו עשרין ותרתין קיימא לה בתוך ימי נדותה וה"נ מסתברא דאי לא תימא הכי האי תרנגולתא דרמיא יומא וכבשה יומא ורמיא יומא וכבשה יומא וכבשה תרי יומי ורמיא חד יומא כי הדרה נקטה כדלקמיה נקטה או כדמעיקרא נקטה על כרחך כדלקמיה נקטה א"ל רב פפא אלא הא דאמר ר"ל *אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה ואין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ורבי יוחנן אמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה ה"ד לאו כגון דחזאי ריש ירחא וחמשא בירחא וריש ירחא וחמשא בירחא והשתא חזאי בחמשא בירחא ובריש ירחא לא חזאי וקאמר אשה קובעת לה וסת בתוך ימי נדותה אלמא מריש ירחא מגינא א"ל לא הכי א"ר יוחנן כגון דחזאי ריש ירחא וריש ירחא ועשרין וחמשה בירחא וריש ירחא דאמרינן דמי יתירי הוא דאתוספו בה וכן כי אתא רבין וכל נחותי ימא אמרוה כרב הונא בריה דרב יהושע:

הדרן עלך בנות כותים

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה ואמר ר' יהודה וד"ה וקאמר הר"ל: (ב) ר"ח וסכי נמי מסתברא: (ג) ר"ח ולאי לא פיסא וכו' כדרבא נקטה כדלקמיה קסבר: (ד) תוס' ד"ה אלמא וכו' הקביעות בימי נדתה:

מוסף רש"י

בתוך ימי זיבתה. כגון ראתה בר"ם וחזרה וראתה בט"ו לחדש, כשעומדת בימים שהיא רגילה לראות, דהייט י"ל יום שכן נדה לנדה, וחזרה וראתה בר"ם וט"ו לחדש וחזרה וראתה בט"ו לחדש ולא ראתה בר"ם שלפניו, שקבעה לה וסת לט"ו בחדש ומלטרפין תרתי ראיות דימי זיבה להן ראייה לקביעות וסת (נעיל יא.).

בתוך ימי נדותה. כגון ראתה בר"ם וחזרה וראתה בחמישי בחדש, דהייט בימי נדות, וחזרה וראתה עוד פעמים בחמישי בחדש, לא קבעה וסת, שאין ראיית ימי נדה ראייה לקבוע שהיא עלולה לראות בימי נדותה (שם).

כגון דחזאי כו' וריש ירחא. דהוה ראייה בתריתא בימי נדותה, דאפילו הכי הוה קביעות וסת בריש ירחא, דאמרינן. ופתה בריש ירחא קבעה והא דאקדים וחזאי דמי יתירי הוא דאתוספו בה. הא ולאי קבעה, משום דתחילת הוסת הוחזק ממעין פתוח, ונם ראייה אחרונה משגיח לה כמעיין פתוח, כדאמר הא דאקדים וחזאי מוספת דמיס הוא (שם).

הדרן עלך בנות כותים

תוספי הרא"ש

אלא הא דאמר ריש לקיש כו'. כין ריש לקיש בין ר' יוחנן סודו דקובעת וסת בתוך ימי זיבתה ופליגי אשמואל דאמר אין אשה קובעת לה וסת בתוך ימי זיבתה. ולשמואל לא מיבעיא בימי זיבת מסש דאיתה קובעת אלא אפי' בימים הראויין לזיבה איתה קובעת כדמוכח לעיל. ולר' יוחנן לא מיבעיא בדסים הראויים לזיבה אלא אפי' בימי זיבה קובעת דבהכי איירי הכא דומיא דתוך ימי נדתה: אלמא מריש יהודא מגינן. תוספת דילמא משום ראיות ראשונות קרי לה תוך ימי נדתה וי"ל אי לאו משום מריש יהודא מגינן לא הוה קובעת וסת. כיון שאין אחרונה בימי נדה. א"נ

(ה) משמע ליה דקביעות וסת חל בתוך ימי נדתה

דלעיל ראייה שלישית שכן נקבעה וסת. ומ' תוספת לסמר הכי דכל דשעיקרא נקט דחשיבא כאילו ראתה בריש ירחא דלא דמי לתרתא דלעיל דכבר קבעה לה וסת בהכי ר"ל דשעיקר מהכא כגון דחזאי ג' זמני בריש ירחא ומשמע ביהתא אלא שהתלמד לא חש למאריך כמו קמצה וראתה קמצה וראתה דלעיל לא נקט אלא תרי זימני ולפי זה הא דנקט וחשתא חזאי בהתשא בירחא ובריש ירחא לא חזאי לא נקט ליה משום דהוי קביעות וסת דיהה אלא לסמר שריה שעתה בראייה ז' ואליבא דס"ר בפ"ק דלא אמרינן דיה שעתה אלא בשעת וסתה ואתה הוי לאו דהשכי' לה כאילו ראתה בריש ירחא לא הוה תשמא בירחא פסן דסתה דלא קבעה לה וסת אלא בתוך ימי נדתה. ולפי דברי רב פפא קשה סתני' דפ"ק לר' יוחנן דכולן דיליה בדקת חוץ מן הנדה דהיבולא דילמא קבעה לה וסת דלכא לשנויי כי קאמר ר' יוחנן דחזאי דמעיין פתוח פרוש לכל קרי מעין פתוח כשראיות הראשונות ביתי נדה כדברי' דהם דשי מהכן כך נראה כלשון אחרון דפ' שם דשי': סליק פרק בנות כותים בסדר

(ו) נ"ל דמבשם ליה וסת דקאמר דקבשות וכו' דאיה שליטים שבה מקבעת .

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com